

14.01.2022

Pyyntö osallistua hengitystievirustartuntojen otosseurantaan

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyytää suostumustanne alle 15-vuotiaan lapsenne osallistumisesta hengitystievirustartuntojen otosseurantaan. Tartuntatautiin otosseuranta on yksi THL:n tartuntatautilaissa (1227/2016) säädetyistä tehtävistä. Hengitystievirustartuntojen otosseurannan tavoitteena on seurata influenssa- ja muiden hengitystievirustartuntojen aiheuttamia infektioita Suomessa sekä tutkia niiden, erityisesti influenssavirusten, ominaisuuksia.

Jos päätätte osallistua seurantaan, teitä ja lastanne pyydetään allekirjoittamaan seuraavalla sivulla oleva suostumus. Te ja lapsenne voitte kieltäytyä osallistumasta seurantaan, keskeyttää osallistumisenne tai peruuttaa suostumuksenne syytä ilmoittamatta milloin tahansa ilman, että se vaikuttaa lapsenne oikeuteen saada tarvitsemaansa hoitoa.

Otosseurannassa lapseltanne otetaan nylontikulla sipaisemalla näyte nenästä. Joskus näyte voidaan myös ottaa imemällä limaa nenänielusta. Näytteenotto on kivutonta ja nopeaa, mutta se voi aiheuttaa ohimenevää ärsytystä limakalvolla. Näytteen ottamisen lisäksi täytetään lähete, johon merkitään henkilötiedot ja terveydentilaan liittyviä taustatietoja. Tartuntatautilain perusteella THL:llä on oikeus yhdistää näyte- ja taustatiedot valtakunnallisten henkilörekisterien tietoihin. Tietoja käytetään tartuntatautiin seurantaan, torjuntaan, viranomaistoimintaan, tilastointiin ja tutkimukseen kansallisesti sekä kansainvälisten sopimusten ja säädösten mukaisessa yhteistyössä. Maailman terveysjärjestö (WHO) käyttää tietoja antaessaan suosituksen vuosittaisen influenssarokotteen koostumuksesta. Lapsenne tietoja käsitellään luottamuksellisesti, eikä niitä julkisteta missään yhteydessä. Suoria henkilötunnuksia (nimi ja syntymäaika tai henkilötunnus) ei luovuteta THL:n ja näytteenotosta vastanneen terveydenhuollon toimintayksikön ulkopuolelle. Tietoja säilytetään ja käsitellään toistaiseksi.

Osallistumisesta ei tule lapsellenne varsinaista henkilökohtaista hyötyä. Osallistuminen on teille maksutonta. Näytteen ottavalla terveydenhuollon yksiköllä on potilasvakuutus, joka kattaa potilasvahinkolain mukaiset vahingot.

Näyte tutkitaan THL:n laboratoriossa. Influenssavirusten lisäksi näytteestä voidaan tutkia muiden virusten ja bakteerien, myös tällä hetkellä tuntemattomien, esiintymistä hengitysteissä ja näiden mikrobien ominaisuuksia. THL voi luovuttaa näytteestä eristettyjä mikrobikantoja ja mikrobien geenituotteita muihin tutkimuslaboratorioihin. Näissä tapauksissa THL ei luovuta lapsenne yksilöiviä tunnistetietoja. Koska tuloksen saaminen kestää joitakin päiviä, ei sitä voida käyttää tehtäessä lapsenne hoitoa koskevia päätöksiä. Tuloksesta THL ilmoittaa hoitopaikkaan, jolloin saadaan tietoa paikkakunnalla liikkeellä olevista taudinaiheuttajista.

Influenssavirukset aiheuttavat epidemioita vuosittain pääasiassa marraskuun ja huhtikuun välisenä aikana. Influenssavirusten aiheuttama tauti vaihtelee lievästä hengitystieinfektiosta vakavaan sairaalahoitoa vaativaan tautiin. Influenssavirukset muuntuvat nopeasti, ja siksi niiden aiheuttamien tartuntojen määrä ja vakavuus voi vaihdella paljon eri vuosina. Talvikausina kiertää myös runsaasti muita hengitystieinfektioita aiheuttavia mikrobeja, joista moni esiintyy samanaikaisesti influenssan kanssa. Tarkempia tietoja saatte tutkimuksesta näytteenotosta vastaavan terveydenhuollon yksikön lääkäritä tai hoitajalta sekä THL:stä.

Lisätietoja:

Niina Ikonen, johtava asiantuntija
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos,
Terveysturvaajat -osasto, Asiantuntijamikrobiologian yksikkö
puh: 029 524 8413
sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijaryhmä:

Niina Ikonen, johtava asiantuntija; Erika Lindh, erikoistutkija; Oskari Luomala, tilastotutkija; Hanna Nohynek, ylilääkäri; Carita Savolainen-Kopra, asiantuntijamikrobiologian yksikön päällikkö, johtava asiantuntija; Outi Lyytikäinen, tutkimusprofessori
Sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi

14.01.2022

SUOSTUMUSASIAKIRJA: Hengitystievirustartuntojen otosseuranta**Suostumus:**

Olen saanut hengitystievirustartuntojen otosseurantaan koskevan tiedotteen ja lukenut sen. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen henkilökunta on myös suullisesti kertonut minulle otosseurannan tarkoituksen ja toimenpiteet. Minulla on ollut mahdollisuus tehdä otosseurantaan koskevia kysymyksiä ja olen tietoinen, että osallistumisemme on vapaaehtoista ja voimme vetäytyä tutkimuksesta syytä ilmoittamatta milloin tahansa.

Osallistumme tähän seurantaan ja annan luvan hengitystievirustartuntojen otosseurantaan suorittaville ja sitä seuraaville viranomaisille tutustua näytteenoton yhteydessä täytettävän lähetteen tietoihin ja niihin yhdistettävien valtakunnallisten henkilörekisterien tietoihin. Näitä tietoja ja lapseni näytteitten tutkimustuloksia saa käyttää tiedotteessa kuvattuihin tarkoituksiin. Lapseni henkilötietoja ei missään yhteydessä julkisteta.

kyllä Minuun saa ottaa myöhemmin yhteyttä

Tutkittavan nimi

Henkilötunnus

Huoltajan nimi

Henkilötunnus

Kotikunta

Puhelin

Päiväys

Allekirjoitus (huoltaja)

Suostumus (alle 15-vuotias lapsi):

Lääkäri tai hoitaja on kertonut minulle hengitystievirustartuntojen otosseurannasta ja näytteenotosta. Minä sain esittää kysymyksiä otosseurannasta. Tiedän, että otosseurantaan osallistuminen on vapaaehtoista ja voin kieltäytyä siitä.

Tutkittavan allekirjoitus (alle 15-vuotias lapsi)

Olen kertonut tutkittavan huoltajalle ja lapselle tästä tutkimuksesta tiedotteen mukaisesti ja otan vastaan tämän suostumuksen.

Suostumuksen vastaanottajan allekirjoitus

Paikka ja päiväys

Nimen selvennys

Tästä suostumusasiakirjasta on annettu kopio osallistujalle ja alkuperäinen on tallennettu terveydenhuollon toimintayksikön (THL) otosseurannan arkistokansioon.